

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

P R O G R A M A

PENTRU EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

**ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR
(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA GERMANĂ MATERNĂ)**

DISCIPLINA DE EXAMEN:

**LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII,
LIMBA ȘI LITERATURA GERMANĂ MATERNĂ, MATEMATICĂ,
METODICA PREDĂRII ACESTORA,
PEDAGOGIE ȘCOLARĂ ȘI ELEMENTE DE PSIHOLOGIE A EDUCAȚIEI**

NOTĂ DE PREZENTARE

Conform Legii Educației Naționale, cu modificările și completările ulterioare, examenul național de definitivare în învățământ finalizează formarea inițială a celor care doresc ocuparea funcțiilor didactice din învățământul preuniversitar.

Programa se adresează învățătorilor, institutorilor și profesorilor pentru învățământul primar, din unitățile școlare cu limba de predare germană, care s-au înscris și vor susține examenul de definitivare în învățământ.

Programa este concepută ca bază necesară și utilă atât pentru perfecționarea continuă, cât și pentru testarea/evaluarea concepției, cunoașterii, înțelegerii și interpretării principalelor roluri profesionale ale funcției didactice. Acestea se vor corela cu structurile și unitățile de competențe - cunoștințele, abilitățile, valorile și atitudinile - corespunzătoare standardelor și statutului cadrului didactic în unitățile de învățământ preuniversitar din România.

Profesionalizarea pentru cariera didactică constituie un continuu proces de formare și dezvoltare a ansamblului de competențe care permit asumarea de roluri și realizarea de sarcini profesionale specifice, la un nivel corespunzător de performanță.

Conform Standardului ocupațional al învățătorului, institutorului și profesorului pentru învățământul primar, domeniile de competență sunt:

- Comunicare;
- Curriculum;
- Dezvoltarea profesională;
- Evaluare;
- Formarea elevilor;
- Relația școală – familie – societate.

Examenul este orientat spre a evalua calitatea concepției didactice și modalitățile concrete prin care profesorul pune elevii în situații de învățare eficiente pentru a conduce la formarea capacităților și competențelor prevăzute în programele școlare.

COMPETENȚE GENERALE

- **competențe în specialitate la Limba și literatura germană, Limba și literatura română și universală pentru copii și Matematică:**
 1. de a utiliza adecvat conținutul științific propriu disciplinelor de examen;
 2. de a aplica în situații educaționale concrete conținutul științific, valorizând valențele formative;
 3. de a integra conținuturile de specialitate în contextul altor științe, argumentând și promovând strategii activ – participative de învățare;
 4. de a produce corelații inter-/intradisciplinare, prin utilizarea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală, stimulând creativitatea și inovația în plan profesional.
- **competențe didactico-metodologice, aferente predării la ciclul primar a disciplinelor Limba și literatura germană, Limba și literatura română și Matematică:**
 1. de a prelucra conținuturile științifice specifice disciplinelor de examen, prin aplicarea în situații educaționale variate, specifice învățământului primar;
 2. de a valorifica conținuturile metodicilor de specialitate, în vederea formării la elevi a competențelor cheie și transversale;
 3. de a realiza conexiuni intra-/interdisciplinare, în contexte educaționale specifice învățământului primar;
 4. de a opera cu conținuturile metodicilor de specialitate pentru luarea unor decizii care să conducă la reglarea (dezvoltarea / ameliorarea) componentelor procesului instructiv – educativ.
- **competențe psihopedagogice**
 1. de a utiliza adecvat conceptele de bază ale disciplinelor psihopedagogice;
 2. de a aplica în situații educaționale concrete conținutul științelor educației/psihologiei școlarului mic;
 3. de a realiza conexiuni între achizițiile dobândite prin studiul disciplinelor psihopedagogice și domeniile de specialitate;
 4. de a opera cu conceptele specifice științelor psihopedagogice pentru explicarea, interpretarea și argumentarea unor fapte, evenimente, procese educaționale.

Competențele specifice ce derivă din competențele generale vor fi prezentate în cadrul fiecărei secțiuni a programei. Programa pentru examenul național de definitivare în învățământ a învățătorilor/ institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba germană vizează competențe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative și atitudinale și propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor. Este structurată pe trei secțiuni:

- *secțiunea 1* – discipline de specialitate (Limba și literatura germană, Limba și literatura română și universală pentru copii și Matematică);
- *secțiunea 2* – metodică predării disciplinelor de specialitate (Metodica predării limbii și literaturii germane, Metodica predării limbii și literaturii române și Metodica predării matematicii);
- *secțiunea 3* – pedagogie școlară și elemente de psihologie a educației.

SECȚIUNEA 1 – DISCIPLINE DE SPECIALITATE

LIMBA ȘI LITERATURA GERMANĂ

A. Competențe specifice

Candidații vor demonstra următoarele competențe specifice:

- 1.1. identificarea temei și a modului de reflectare a acesteia în textele studiate;
- 1.2. identificarea și analiza principalelor elemente de structură, de compoziție și de limbaj specifice epice, lirice și dramatice;
- 1.3. evidențierea caracterului formativ al textelor studiate;
- 2.1. respectarea normelor ortografice, ortoepice, de punctuație, morfosintactice și folosirea adecvată a unităților lexico-semantică, compatibile cu situația de comunicare în limba germană;
- 2.2. valorificarea relațiilor de sinonimie, antonimie, omonimie, polisemie în organizarea mesajului scris;
- 3.1. elaborarea unei argumentări scrise pe baza textelor studiate;
- 3.2. utilizarea unui lexic diversificat, recurând la categoriile semantice studiate și la mijloacele de îmbogățire a vocabularului, pentru exprimarea nuanțată;
- 4.1. utilizarea categoriilor gramaticale învățate, în diverse tipuri de propoziții, prin folosirea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală;
- 4.2. identificarea organizării morfologice și sintactice a textelor realizând corelații inter-/intradisciplinare.

B. TEMATICA

1. Literatura germană

1.1 Beispiele, Merkmale und didaktische Konzepte für folgende Gattungen der Kinderliteratur:

- Bilderbücher
- Geschichten
- Lyrik (Thematische Vielfalt des Kinderreimes, Kinderverses, Kindergedichtautoren)
- Märchen
- Sagen
- Fabeln
- Ganzschriften
- Sachtexte und Sachbücher

2. Limba germană

2.1 Wortschatz und Aussprache

Wortschatzerweiterung durch Ableitung, Zusammensetzung, Wortfamilie, Wortfeld; Redensarten und Redewendungen
Buchstaben und Phoneme im Deutschen

2.2 Satzbau/Syntax

Wortfolge/Topik im deutschen Satz; besondere Stellung des Verbs
Satzglieder und Satzgliedteile - Merkmale, Bestimmung
Satzverbindungen und Satzgefüge

2.3 Wortarten/Morphologie

Beugbare Wortarten - Merkmale, Bestimmung: Verb, Substantiv mit Artikel, Adjektiv, Pronomen und Numerale; unbeugbare Wortarten - Merkmale, Bestimmung: Adverb, Präposition, Konjunktion, Interjektion

2.4 Orthographie und Interpunktion

Korrekte Schreibung der Wörter und richtige Verwendung der Satzzeichen

C. BIBLIOGRAFIE

Literatur und Didaktik

Altenburg, Erika (2004): *Lesekompetenz. Nachdenken nach PISA und IGLU* in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

- Conrady, Peter (2004): *Lesespaß für Kinder*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
- Köhler, Rosemarie (2004): *Leicht lesbare Texte für kleine Leserinnen und Leser*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
- Kretschmer, Christine (2004): *Weltaneignung mit Bilderbüchern*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
- Mai, Manfred (2001): *Geschichte der deutschen Literatur erzählt von Manfred Mai*. Beltz Verlag
- Marquardt, Manfred (2005): *Einführung in die Kinder- und Jugendliteratur*. Bildungsverlag EINS
- Sengelhoff, Barbara (2005): *Die Welt der Buchstaben - Ein Thema für alle Kinder*, in: Sasse, Ada, Valtin, Renate (Hrsg.) (2005): Lesen lehren, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
- Vom Wege, Brigitte, Wessel, Mechthild (2009): *Kinderliteratur für sozialpädagogische Berufe*. Bildungsverlag EINS
- Sprache und Didaktik**
- Altenburg, Erika (2008): *Sprachliches Lernen zur Entwicklung und Förderung von Lesekompetenz*, in: Hoffmann, Bernhard, Valtin, Renate (2008): Checkpoint Literacy. Tagungsband 1 zum 15. Europäischen Lesekongress 2007 in Berlin. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
- Bartnitzky, Horst (2012): *Grammatikunterricht in der Grundschule*. Cornelsen Verlag
- Bleyhl, Werner (2010): *Grammatik im Fremdsprachenunterricht. Ein Irr-Glaube als Keule*, in: 48. BAG 12.-15.5.2010 im Päd. Institut Haus Villigst./Ruhr Plenarvortrag (http://www.bag-englisch.de/wp-content/uploads/2011/03/48_BAG_Bleyhl.pdf).
- Bünting, Karl-Dieter (2012): *Grammatik. Alles was GrundschullehrerInnen wissen müssen*. Verlag an der Ruhr
- Granzow-Emden, Matthias (2013): *Deutsche Grammatik verstehen und unterrichten*. Narr Francke Attempto Verlag
- Kirschhock, Eva-Maria (2007): *Diagnose und Förderung von Sprachbewusstheit*, in: Hoffman, Bernhart, Valtin, Renate (Hrsg.) (2007): Förderdiagnostik beim Schriftspracherwerb, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
- Maier, Wolfgang (1999): *Deutsch lernen in Kindergarten und Grundschule*. Don Bosco Verlag
- Pahlow, Heike (2010): *Deutsche Grammatik einfach, kompakt und übersichtlich*. Engelsdorfer Verlag
- Valtin, Renate, Hrsg. (2000): *Rechtschreiben lernen in den Klassen 1-6*. Grundschulverband
- Uhland, Friedwart, Ciritsis, Ursula, Menze, Hugo (1993): *Sprache Aufsatz Literatur*. S. 45-63. H. Stam Verlag

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA UNIVERSALĂ PENTRU COPII

A. COMPETENȚE SPECIFICE:

Candidații vor demonstra următoarele competențe specifice:

- 1.4. identificarea temei și a modului de reflectare a acesteia în textele studiate;
- 1.5. identificarea și analiza principalelor elemente de structură, de compoziție și de limbaj specifice epice, lirice și dramatice;
- 1.6. evidențierea caracterului formativ al textelor studiate;
- 2.1. respectarea normelor ortografice, ortoepice, de punctuație, morfosintactice și folosirea adecvată a unităților lexico-semantică, compatibile cu situația de comunicare;
- 2.2. valorificarea relațiilor de sinonimie, antonimie, omonimie, polisemie în organizarea mesajului scris;
- 3.1. elaborarea unei argumentări scrise pe baza textelor studiate;
- 3.2. utilizarea unui lexic diversificat, recurgând la categoriile semantice studiate și la mijloacele de îmbogățire a vocabularului, pentru exprimarea nuanțată;
- 4.1. utilizarea categoriilor gramaticale învățate, în diverse tipuri de propoziții, prin folosirea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală;
- 4.2. identificarea organizării morfologice și sintactice a textelor realizând corelații inter-/intradisciplinare.

B. TEMATICA

I. Literatura română și universală pentru copii

1. CONCEPTUL DE LITERATURĂ PENTRU COPII

Definiții. Caracteristici. Opere fundamentale ale literaturii pentru copii

2. SPECII LITERARE ACCESIBILE ȘI VALORILE FORMATIVE ALE ACESTORA

Principalele genuri și specii literare, accesibile școlarilor mici

1. Creația populară

- Colinde
- Sorcova
- Proverbe, zicători, ghicitori
- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- Basme populare, prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu*, *Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte*, *Prâslea cel voinic și merele de aur*

2. Creația cultă

a. Genul liric:

- **Poezia despre copilărie:** George Coșbuc – *Iarna pe uliță*
- **Poezia despre natură și viețuitoare:** Mihai Eminescu – *Revedere, Somnoroase păsărele*; Vasile Alecsandri – *Pasteluri: Mezul iernei*; Elena Farago – *Cățelușul șchiop, Gândăcelul; Gospodina*

b. Genul epic.

- **Fabula:** Tudor Arghezi – *Zdreanță, Tălharul pedepsit*; Jean de La Fontaine – *Greierele și furnica*;
- **Schița și povestirea:** Emil Gârleanu – *Fricosul, Căprioara*; Ioan Alexandru Brătescu-Voinești – *Puiul*; Ion Creangă – *Ursul păcălit de vulpe*; Octav Pancu Iași – *Iedul cu trei capre*; I.L.Caragiale – *D-l. Goe..., Vizită*; Barbu Ștefănescu-Delavrancea – *Bunicul, Bunica*; Mihail Sadoveanu – *Dumbrava minunată*; Hans Christian Andersen – *Fetița cu chibriturile*; Ion Creangă – *Moș Ion Roată și Unirea*;
- **Legenda:** Călin Gruia – *Povestea florii-soarelui, Ciuboțelele ogarului*;
- **Balada:** George Topârceanu – *Balada unui greier mic*;
- **Basmul:** Ion Creangă – *Povestea lui Harap-Alb*; Carlo Collodi – *Pinocchio*;
- **Povești:** Ion Creangă – *Fata babei și fata moșneagului, Punguța cu doi bani, Capra cu trei iezi*; Hans Christian Andersen – *Rățușca cea urâtă*; Frații Grimm – *Albă ca zăpada, Scufița Roșie*;
- **Romanul pentru copii și despre copii:** Ion Creangă – *Amintiri din copilărie*.

II. A. Limba română

1. LIMBĂ ȘI STIL

- a) Limbă și limbaj
- b) Limbă literară, limbă populară, limbă standard
- c) Stilul individual și stilurile funcționale

2. FONETICĂ ȘI FONOLOGIE

- a) Aparatul fonator și sunetele limbii române
- b) Producerea și receptarea sunetelor
- c) Clasificarea vocalelor și consoanelor limbii române. Semivocale.
- d) Corespondența dintre litere și sunete
- e) Segmentul vocalic: Diftong. Triftong. Hiat
- f) Silaba. Structura analitică a silabei. Regulile silabației în limba română.
- g) Ortografia și despărțirea cuvintelor în silabe
- h) Unitățile suprasegmentale intensive și extensive (accentul și intonația).
- i) Accentul. Regulile de folosire corectă a accentului în limba română
- j) Alternanțe fonetice la nivelul limbii române.

3. PUNCTUAȚIE ȘI ORTOGRAFIE

- a) Principii care stau la baza ortografiei
- b) Norme ortografice și norme ortoepice
- c) Semnele de punctuație și de ortografie
- d) Funcționalitatea semnelor de punctuație și a semnelor ortografice
- e) Scrierea cu majusculă. Abrevierile.

4. LEXICOLOGIE

- a) Vocabularul – totalitate a cuvintelor limbii române
- b) Vocabularul fundamental și masa vocabularului
- c) Organizarea vocabularului: Vocabular activ – vocabular pasiv. Vocabular literar – vocabular neliterar
- d) Cuvântul – unitate de bază a vocabularului
- e) Sensul cuvintelor: sensul propriu și sensul figurat
- f) Sens lexical și sens gramatical
- g) Relații semantice între cuvinte (sinonimie, antonimie, omonimie, paronimie, polisemie)
- h) Structura morfologică a cuvântului
- i) Îmbogățirea vocabularului (mijloace interne, mijloace externe)
- j) Resurse stilistice ale vocabularului;
- k) Expresii și locuțiuni
- l) Frazeologia și contextualizarea

5. MORFOLOGIE

- Părțile de vorbire flexibile (Clasificare. Funcții sintactice): substantivul, articolul, pronumele, adjectivul, numeralul, verbul
- Părțile de vorbire neflexibile (Clasificare. Funcții sintactice): adverbul, conjuncția, prepoziția, interjecția

6. SINTAXA

- Enunțul

- A. Sintaxa propoziției:
 - Părți principale de propoziție: subiectul, predicatul

- Probleme de acord
- Părți secundare de propoziție: atributul, complementul

B. Sintaxa frazei:

- a) Propoziția și felul propozițiilor
- b) Fraza
- c) Raporturile sintactice în frază: de interdependență, de coordonare și de subordonare
- d) Mijloacele de exprimare a raporturilor sintactice în propoziție și frază
- e) Tipuri de subordonate în frază: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă, circumstanțială.

C. BIBLIOGRAFIE

I. Literatura română și universală pentru copii

1. Bratu, Bianca (1977). *Preșcolarul și literatura*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1977
2. Buzași, I., (2001). *Literatura pentru copii*, (note de curs), Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia.
3. Goia, Vistian. (2003) *Literatura pentru copii și tineret, pentru institutori, învățători și educatoare*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2003
4. Gurtavenco, M.; Ioani, L.; Norel, M.; Sasu A.E.; Șindrilariu, Fl.; Vițalariu, D. M. (2008). *77 de lecturi ale copilăriei. Lecturi particulare pentru clasele V-VI*, Ediția a III-a, Editura Paralela 45, Pitești
5. Mihalache, Cosmin, Pascu Ana, Manolache, Carmen, Voicilă, Ciprian (2008). *Îngeri, zmei și șoimărițe: mitologie pe înțelesul copiilor*, București: Humanitas.
6. Negrilă, Iulian (1996). *Literatura pentru copii*. Arad: Editura Multimedia.
7. Norel, M., (2014), *Literatură română și literatură pentru copii*, (note de curs), Universitatea „Transilvania”, Brașov.
8. Pop, M., Ruxăndoiu, P. (1999). *Folclor literar românesc*, București: E.D.P..
9. Stoica, C., Vasilescu, E. (1996) *Literatura pentru copii* (Manual pentru Școlile Normale - cls. a XII-a), București: E.D.P..
10. Costea, O., Mitu, F., Stoica, C., Toma-Damșa, M., Vasilescu, E., Vlăduț, A. (1996) *Literatura pentru copii* (Manual pentru Școlile Normale – cls. a XIII-a), București: E.D.P..
11. Operele menționate în capitolul *Conținuturi*.

II. Limba română

1. Academia Română – *Gramatica de bază a limbii române* - Editura: Univers Enciclopedic Gold, București, 2010
2. Academia Română – *Gramatica limbii române*, vol. I – *Cuvântul*, vol.II – *Enunțul*, București, Ed. Academia Română, 2005
3. Andrei, Mihail; Ghiță, Iulian – *Fonetică, lexicologie, gramatică, stil și compoziție, exerciții* (În sprijinul cadrelor didactice și al elevilor), E.D.P., București, 1983
4. Avram, Mioara, *Gramatica pentru toți*, Editura Academiei, București, 1986
5. Angela Bidu-Vrânceanu, Narcisa Forăscu – *Limba română contemporană. Lexicul*, Editura Humanitas Educațional, București, 2005.
6. Coteanu, Ion (coordonator), *Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia*, ediția a II-a, București, 1985
7. Coteanu, I., Forăscu, Narcisa, Bidu-Vrânceanu, Angela – *Limba română contemporană. Vocabularul*, ediție revizuită și adăugită, E.D.P., București, 1985
8. Forăscu, Narcisa (coord.), Popescu, Mihaela, *Dificultăți gramaticale ale limbii române*, Editura Universității din București, 2001.
9. *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005
10. Gabriela Pană-Dindelegan (coord.), *Dinamica limbii române actuale. Aspecte gramaticale și discursive*, Editura Academiei Române, 2009
11. Gheorghe, Mihaela – *Limba română. Probleme teoretice și aplicații*, Editura Universității Transilvania din Brașov, 2009
12. Guțu Romalo, Valeria, *Corectitudine și greșeală. Limba română de azi*, Editura Humanitas Educational, București, 2000.
13. Hristea, Theodor (coordonator), *Sinteze de limba română*, ediția a III-a, Editura Albatros, 1984.
14. Iordan, I.; Robu, Vl., *Limba română contemporană*, EDP, București, 1978;
15. Manualele de *Limba română*, cl.a IX-a, a X-a, a XI-a, a XII-a pentru Școlile Normale (ultima editie).
16. Neamțu, G.G. – *Teoria și practica analizei gramaticale*, Editura Excelsior, Cluj-Napoca, 1999
17. Pană-Dindelegan, Gabriela – *Teorie și analiză gramaticală*, Editura Coresi, București, 1992

A. COMPETENȚE SPECIFICE:**Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:**

- 1.1. selectarea și utilizarea unor modalități adecvate de reprezentare a mulțimilor și a operațiilor cu mulțimi;
- 1.2. recunoașterea și identificarea caracteristicilor numerelor naturale și raționale;
- 1.4. aplicarea regulilor de calcul și a proprietăților operațiilor cu numere naturale și raționale în rezolvarea ecuațiilor și a sistemelor de ecuații a problemelor matematice;
- 1.5. organizarea datelor în tabele și reprezentarea lor grafică;
- 1.6. operarea cu unități de măsură standardizate, folosind transformări;
- 1.7. utilizarea formulelor de calcul pentru aflarea perimetrului, ariei (pătrat, dreptunghi), volumului (cub, paralelipiped) și exprimarea acestora în unități de măsură corespunzătoare;
- 1.8. recunoașterea unor figuri și corpuri geometrice în configurații date și aplicarea proprietăților și a formulelor de calcul pentru determinarea unor elemente ale acestora;
- 2.2. identificarea în exemple/limbajul cotidian a noțiunilor: numere prime, numere compuse, fracții ordinare, fracțiilor zecimale;
- 2.4. analiza și interpretarea rezultatelor obținute prin rezolvarea unor probleme din viața cotidiană;
- 3.1. utilizarea operațiilor aritmetice și a proprietăților acestora în calcule cu numere naturale;
- 3.2. analiza unor situații practice cu ajutorul elementelor de organizare a datelor;
- 4.1. transpunerea unei situații-problemă în limbaj matematic, rezolvarea problemei obținute utilizând mulțimi, relații și operații cu mulțimi, ecuații, organizarea datelor și interpretarea rezultatului obținut;
- 4.2. interpretarea matematică a unor probleme practice prin utilizarea operațiilor cu fracții ordinare/ zecimale și a ordinii efectuării operațiilor.

B. TEMATICA**1. Mulțimi**

Noțiunea de mulțime. Exemplificări. Element. Apartenență. Moduri de determinare
Relația de incluziune. Definiție. Proprietăți
Egalitatea mulțimilor
Operații cu mulțimi. Definiții. Proprietăți. Reuniune. Intersecție. Diferență. Complementara unei mulțimi. Produs cartezian

2. Mulțimea numerelor naturale

Sisteme de numerație. Sisteme poziționale/ nepoziționale
Operații în \mathbb{N} . Definiții. Proprietăți

3. Mulțimile (\mathbb{N}, \mathbb{Q})

Definiții, proprietăți (\mathbb{N}, \mathbb{Q})
Operații în \mathbb{N}, \mathbb{Q}
Transformarea fracțiilor ordinare în fracții zecimale
Transformarea fracțiilor zecimale în fracții ordinare

4. Ecuații și sisteme de ecuații

Probleme care se rezolvă cu ajutorul ecuațiilor

5. Elemente de organizare a datelor.

Reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale prin tabele, diagrame și grafice

6. Unități de măsură pentru lungime, arie, volum -capacitatea vaselor, masă, timp. Transformări**7. Elemente de geometrie**

Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linie frântă/curbă, unghiuri
Poligoane: triunghiul; patrulater: paralelogramul, dreptunghiul, romb, pătratul, trapezul; Cercul
Relații metrice în triunghiul dreptunghic
Corpuri: paralelipiped, cub, piramidă, cilindru, con, sferă (recunoaștere, construcție).

C. BIBLIOGRAFIE:

Aron I., Herescu Gh., Dumitru A. - Aritmetica pentru învățători, E.D.P., București, 1996
Rosu M., Roman M. - Matematica pentru perfecționarea învățătorilor, Ed. All, București, 1999
Manuale de matematică pentru clasele V-VIII

SECȚIUNEA 2 – METODICA PREDĂRII DISCIPLINELOR DE SPECIALITATE

METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII GERMANE

A. COMPETENȚE SPECIFICE

Candidații vor demonstra următoarele competențe specifice:

- utilizarea corectă a limbii germane în toate situațiile procesului instructiv-educativ;
- utilizarea conceptelor și teoriilor moderne de comunicare: orizontală/ verticală, complexă, diversificată și specifică;
- proiectarea, conducerea și realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- utilizarea adecvată a cunoștințelor de didactică a disciplinei în proiectarea și desfășurarea activității didactice cu copiii;
- proiectarea conținuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei și cu nivelul clasei la care învățătorul/ institutorul își desfășoară activitatea;
 - proiectarea și utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învățare-evaluare;
 - utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea și a teoriilor moderne în domeniu;
- proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrată în activitatea instructiv-educativă;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/ de grup, precum și a strategiilor de interevaluare;
- utilizarea unor strategii de autoevaluare.

B. TEMATICA

1. Der **Lehrplan** für Deutsch als Muttersprache – Struktur; Planung des Unterrichts
2. Die **Vorbereitungsklasse** – Sprachförderung; der kommunikative Ansatz; der integrierte Ansatz; Planung von Unterrichtseinheiten
3. Der **Schriftspracherwerb** – Methodenintegration; Planung von Unterrichtseinheiten
4. Lesemotivation und Leseförderung – Beobachtung, Diagnose, Fördermöglichkeiten, Übungen und Aufgaben
5. Handlungs- und produktionsorientierter **Literaturunterricht** – Übungen und Aufgaben
6. **Medien** im Literaturunterricht – Möglichkeiten, Vor- und Nachteile
7. Der **Schreibunterricht** – Entwicklung der individuellen Schrift; Texte verfassen; Sprachbetrachtung in der Grundschule
8. **Hören und Sprechen** im Deutschunterricht der Grundschule – Übungen und Aufgaben
9. **Evaluation** im Deutschunterricht der Grundschule – Bewertungsformen, Aufgabenformate, Bewertungskriterien

C. BIBLIOGRAFIE

Didaktik und Methodik

- Böttcher, Ingrid, Becker-Mrotzek, Michael (2003): *Texte bearbeiten, bewerten und benoten*. Cornelsen Verlag
- Christiani, Reinhold (2004): *Schuleingangsphase neu gestalten*. Cornelsen Verlag
- Dehn, Mechthild (2007): *Förderdiagnostik und Lernbeobachtung. Konzepte für den Schriftspracherwerb in Klasse 1*, in: Hoffman, Bernhart, Valtin, Renate (Hrsg.) (2007): *Förderdiagnostik beim Schriftspracherwerb*, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
- Dehn, Mechthild (2007): *Kinder & Lesen und Schreiben. Was Erwachsene wissen sollten*. Kallmeyer in Verbindung mit Klett
- Dehn, Mechthild (2012): *Kinder & Sprache(n). Was Erwachsene wissen sollten*. Kallmeyer in Verbindung mit Klett
- Dräger, Monika (2004): *Lust am Lesen wecken*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): *Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
- Füssenich, Iris, Löffler, Cordula (2008): *Schriftspracherwerb. Einschulung, erstes und zweites Schuljahr*. Ernst Reinhardt Verlag
- Hellmich, Frank (2008): *Individuelle und schulische Bedingungen im Leseunterricht der Grundschule*, in: Hoffmann, Bernhard, Valtin, Renate (2008): *Checkpoint Literacy. Tagungsband 1 zum 15. Europäischen Lesekongress 2007 in Berlin*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
- Jeuk, Stefan & Joachim Schäfer (2013). *Schriftsprache erwerben – Didaktik für die Grundschule*. Berlin: Cornelsen scriptor.
- Jeuk, Stefan (2010): *Deutsch als Zweitsprache in der Schule*. Stuttgart: Kohlhammer
- Kohl, Eva Maria, Ritter, Michael (2010): *Schreibszenarien*. Kallmeyer in Verbindung mit Klett
- König, Johannes (2005): *Lesen und Schreiben im Internet*, in: Sasse, Ada, Valtin Renate (Hrsg.) (2005): *Lesen lehren*, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
- ***: *Lehrplan für Deutsch als Muttersprache in der Grundschule*
- Maras, Rainer (1997): *Unterrichtsgestaltung in der Grundschule*. Auer Verlag
- Ritter, Alexandra, Ritter, Michael Hrsg. (2012): *Schreibkompetenz und Schriftkultur*. Grundschulverband

Rühl, Katja (2005): *Strategieorientiertes Unterrichten*, in: Sasse, Ada, Valtin Renate (Hrsg.) (2005): *Lesen lehren*, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Schmid-Barkow, Ingrid (2004): *Prozesse des Textverstehens und ihre Analyse*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): *Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Sengelhoff, Barbara (2004): *Lesen. Entwurf eines didaktischen Modells*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): *Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Wedel-Wolff, Annegret, von, Crämer, Claudia (2007): *Förderung im Lesen nach dem Erwerb der alphabetischen Phase*, in: Hoffman, Bernhart, Valtin, Renate (Hrsg.) (2007): *Förderdiagnostik beim Schriftspracherwerb*, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Einige der angeführten Titel sind unter folgendem Link zu finden:

<http://www.dgls.de/download/category/11-ganze-baende.html>

Weitere Titel stehen in der Bibliothek des Zentrums für Lehrerfortbildung in deutscher Sprache oder auf der Webseite www.zfl.ro zur Verfügung.

METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE

A. COMPETENȚE SPECIFICE

Candidații vor demonstra următoarele competențe specifice:

- 1.1. abordarea flexibilă a curriculumului școlar și analiza funcțională a conținuturilor învățării;
- 1.2. aplicarea adecvată a principiilor, formelor și metodelor specifice comunicării orale și scrise;
- 1.3. utilizarea strategiilor specifice însușirii normelor limbii literare la clasele CP-IV;
- 2.1. valorificarea valențelor educative ale textelor literare/nonliterare utilizate în lecțiile de comunicare în limba română/limba și literatura română din clasele CP-IV;
- 2.2. alegerea și adecvarea strategiilor didactice de predare-învățare-evaluare în vederea formării competențelor specifice stabilite prin curriculumul pentru învățământul primar;
- 2.3. adaptarea demersului didactic la nevoile reale ale elevilor, prin individualizarea și diferențierea învățării;
- 3.1. valorificarea corelațiilor intra-, interdisciplinare prin abordarea integrată a învățării la disciplinele *Comunicare în limba română/ Limba și literatura română*;
- 3.2. argumentarea utilizării diverselor modalități de abordare a textului literar;
- 4.1. valorificarea lecturii personalizate a programei școlare în proiectarea didactică pe termen lung și scurt;
- 4.2. utilizarea strategiilor adecvate de evaluare a activității elevilor în cadrul disciplinei *Comunicare în limba română/ Limba și literatura română*;
- 4.3. conceperea unor instrumente de evaluare, analiză și interpretarea rezultatelor în scopul optimizării acțiunii didactice.

B. TEMATICA

I. Specificul predării-învățării-evaluării limbii române în învățământul primar cu predare în limba germană

- Specificul curriculumului pentru disciplina *Comunicare în limba română/Limba și literatura română* (ciclul primar) în clasele cu predare în limba germană;
- Influența fenomenelor de transfer și de interferență asupra învățării limbii române;
- Proiectarea activităților didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcțional și abordarea conținuturilor în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Abordarea elementelor de construcție a comunicării din perspectivă funcțională, aplicativă, conform programelor școlare în vigoare;
- Specificul organizării lecțiilor de comunicare în limba română în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Metode și procedee specifice învățării limbii române, ca limba a doua;
- Forme de organizare a activităților de învățare în limba română; strategii de diferențiere, individualizare; învățarea prin cooperare;
- Rolul jocului didactic în orele de *Comunicare în limba română/Limba și literatura română*

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de limba și literatura română în învățământul primar

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/emisitor de mesaje orale;
- Strategii de formare a câmpului auditiv (propoziție, cuvânt, silabă, sunet);
- Strategii de predare-învățare-evaluare la disciplina *Comunicare în limba română în clasa pregătitoare și în clasa I*;
- Activități de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasa pregătitoare – clasa a IV-a);
- Metode și mijloace de învățământ folosite în formarea și dezvoltarea exprimării orale în limba română;
- Formarea și dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română: conținuturi și contexte de realizare, criterii și cerințe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziție, cuvânt, silabă, literă);

- Strategii de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul primar:
 - Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/narațiunea, dialogul, descrierea, personajul literar);
 - Textul liric (strofa, versul);
 - Textul nonliterar.
- Organizarea textului scris, în funcție de scopul redactării:
 - Tehnica elaborării unui text scris: planul inițial, părțile componente ale unei compuneri. Contexte de realizare pentru clasele a III-a – a IV-a;
 - Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, fluturaș, invitație, email);
 - Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
 - Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).
- Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar – particularități ale însușirii normelor limbii literare în clasele a II-a – a IV-a (ortografie și punctuație).

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/ Limba și literatura română*.

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și progresului școlar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (clasele pregătitoare – a IV-a).

C. BIBLIOGRAFIE:

- Barbu, M. – *Metodica predării limbii și literaturii române – învățământ primar*, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2008
- Cerghit, I. – *Perfecționarea lecției în școala modernă*, E.D.P., București, 1983
- Cristea, S. – *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău, 2002
- Molan, V. – *Didactica disciplinelor „Comunicare în limba română” și „Limba și literatura română” din învățământul primar* (ediție revizuită, actualizată și completată. Studii critice), Ed. MINIPED, București, 2014
- Norel, M. – *Didactica limbii și literaturii române pentru învățământul primar*, Editura Art, București, 2010
- Șerdeal, I. – *Metodica predării limbii române la clasele I-IV*, E.D.P., București, 1985
- Șerdeal, I. – *Didactica Limbii și literaturii române în învățământul primar*, Ed. Corint, București, 2007
- ***Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici, *Program de formare continuă de tip “blended learning” pentru cadrele didactice din învățământul primar, proiect POSDRU/87/1.3/S/63113 (beneficiar MECS)*, suport de curs, 2012
- ***Ghid de evaluare pentru învățământul primar, SNEE, București, 1999
- ***Programe școlare pentru învățământul primar - *Comunicare în limba română/Limba și literatura română*, în vigoare la data examenului.

A. COMPETENȚE SPECIFICE

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:

- 1.1. utilizarea elementelor metodice specifice pentru formarea unor concepte matematice;
- 1.2. identificarea resurselor materiale adecvate, a algoritmilor și tehnicilor specifice formării deprinderilor de calcul;
- 2.1. alegerea strategiilor didactice adecvate formării competențelor specifice disciplinelor Matematică și explorarea mediului / Matematică;
- 2.2. identificarea unor exemple relevante din cotidian care conduc la înțelegerea noțiunii de problemă și valorificarea lor în proiectarea didactică;
- 2.3. adaptarea demersului didactic pentru valorificarea laturii formative a activităților de rezolvare de probleme;
- 2.4 crearea unor demersuri didactice adecvate nevoilor reale ale elevilor, prin individualizarea și diferențierea învățării în contexte educaționale diverse;
- 3.1. valorificarea corelațiilor intra-, interdisciplinare prin abordarea integrată a învățării la disciplinele *Matematică și explorarea mediului/ Matematică*;
- 3.2 conceperea și argumentarea alegerii unor activități de învățare adaptate la diverse contexte educaționale, care să contribuie la formarea capacității de explorare/ investigare /rezolvare de probleme;
- 4.1. valorificarea lecturii personalizate a programei școlare în proiectarea didactică pe termen lung și scurt;
- 4.2. conceperea unor instrumente de evaluare, analiză și interpretarea rezultatelor în scopul optimizării acțiunii didactice;
- 4.3. alegerea unor strategii adecvate de reglare a procesului de predare-învățare-evaluare a conceptelor matematice și argumentarea soluțiilor alese.

B. TEMATICA

1. Specificul Curriculumului Național și al conținuturilor curriculare la disciplina *Matematică și explorarea mediului/Matematică în ciclul primar*
2. Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural în clasa I
3. Metodologia didactică a predării operațiilor în N
4. Metodologia didactică a predării fracțiilor și a operațiilor cu fracții
5. Metodologia didactică a predării unităților de măsură
6. Metodologia didactică a predării elementelor de geometrie
7. Algoritmii de calcul în clasele CP - IV
Adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea, ordinea operațiilor
8. Metode de rezolvare a problemelor de matematică
Metoda figurativă (sumă și diferență, sumă și raport, diferență și raport), metoda comparației, metoda falsei ipoteze, metoda drumului invers, regula de 3 simplă, probleme nonstandard
Etapele rezolvării problemelor
9. Modalități de activizare a elevilor în lecția de matematică
Forme de organizare a activității elevilor; strategii de diferențiere, strategii de individualizare; învățarea prin cooperare
10. Jocul didactic în lecția de matematică
11. Caracterul practic-aplicativ al matematicii
Contexte de aplicare (explorare, investigare, aproximare, comparare, măsurare, experimentare)
12. Abordări didactice interdisciplinare în studiul matematicii

C. BIBLIOGRAFIE:

- Aron, I. - Metodica predării aritmeticii la clasele I-IV, E.D.P., Bucuresti, 1973
- Bolboacă, L. - Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001
- Burtea, G. (coordonator) - Matematica și logica pentru școlari, Ed. Corint, Bucuresti, 1995
- Cerghit, I. - Perfecționarea lecției în școala modernă, E.D.P., Bucuresti, 1983
- Cristea, S. - Dicționar de pedagogie, Editura Litera Educațional, Chișinău, 2002
- Magdaș, I. - Didactica matematicii pentru învățământul primar și preșcolar- actualitate și perspective, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2010
- Neacșu, I. (coordonator) - Metodica predării matematicii la clasele I-IV, E.D.P. Bucuresti, 1988
- Paraschiva Purcaru, M. - Metodica activităților matematice și a aritmeticii pentru institutori/profesorii din învățământul primar și preșcolar, Ed. Universității "Transilvania" Brașov, 2008
- Petrovici, C. - Didactica matematicii pentru învățământul primar, Ed. Polirom, Bucuresti, 2014
- Rosu, M., Roman M - Didactica matematicii în învățământul primar, MEC, Proiectul pentru Învățământul Rural, 2007;
<http://www.bp-soroca.md/pdf/matematica%20in%20clasele%20primare.pdf>
- Săvulescu, D. (coordonator) - Metodica predării matematicii în ciclul primar, Ed. "Gheorghe Alexandru", Craiova, 2008;
- ***Programe școlare pentru învățământul primar - Matematică și explorarea mediului/Matematică, în vigoare la data examenului
<https://didaktika.files.wordpress.com/2008/05/modul-recuperarea-ramanerii-in-urma-la-matematica.pdf>

***Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici, *Program de formare continuă de tip "blended learning" pentru cadrele didactice din învățământul primar, proiect POSDRU/87/1.3/S/63113 (beneficiar MECS)*, suport de curs, 2012

***Ghid de evaluare pentru învățământul primar, SNEE, București, 1999

SECȚIUNEA 3

PEDAGOGIE ȘCOLARĂ ȘI ELEMENTE DE PSIHLOGIE A EDUCAȚIEI

A. COMPETENȚE SPECIFICE

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:

- 1.1. descrierea și explicarea corectă a ideilor, proceselor și fenomenelor educaționale;
- 1.2. utilizarea adecvată a cunoștințelor de pedagogie școlară și a elementelor de psihologie a educației, în contexte variate;
- 2.1. exemplificarea conceptelor, prin proiectarea conținuturilor instructiv-educative, în acord cu prevederile metodice și curriculare în vigoare, dar și cu particularitățile psiho - individuale și de vârstă ale școlarului mic;
- 2.2. manifestarea unei conduite metodologice flexibile și inovative pe plan profesional;
- 3.1. realizarea și valorificarea corelațiilor intra- și interdisciplinare, în vederea optimizării procesului de educație;
- 3.2. utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/autoevaluare individuală și de grup, precum a strategiilor de interevaluare, care să valorifice influențele educative pozitive;
- 4.1. planificarea conținuturilor psihopedagogice, prin valorificarea strategiilor optime în vederea formării deprinderilor practice la școlarul mic;
- 4.2. interpretarea provocărilor specifice școlii contemporane și reformei învățământului românesc.

B. TEMATICA

1. Finalitățile educației. Ideal, scopuri, obiective

- a) Definirea și analiza operațională a conceptelor: finalitate, ideal, scop, obiectiv, activitate de învățare, sarcină didactică, produsele învățării, competențe.
- b) Finalitățile învățământului românesc. Finalitățile învățământului primar
- c) Taxonomia finalităților educaționale. Criterii și sisteme de referință.
După gradul de generalitate:
 - finalitățile macrostructurale (de sistem) - idealul pedagogic, scopurile pedagogice, obiectivele pedagogice;
 - finalitățile microstructurale (de proces) - obiective generale - specifice/intermediare – concrete/operationale;După conținutul psihologic: domeniul cognitiv (Bloom); domeniul afectiv (Krathwohl); domeniul psihomotor (Simpson).
- d) Operaționalizarea obiectivelor educaționale. Concept, modele de operaționalizare, relevanță practică, limite. Aplicații.
- e) Paradigma centrării pe competențe în proiectarea, implementarea și evaluarea programelor educaționale.
 - Pedagogia centrată pe obiective și pedagogia centrată pe competențe: aspecte comune și deosebiri, valori și limite

2. Procesul de învățământ – sistem și funcționalitate

- a) Procesul de învățământ – concept; structură; funcții; dimensiuni generale (funcțională, structurală, operațională); caracteristici generale (interacțiunea profesor - elev, interdependența informativ -formativ, mecanisme de reglare – autoreglare, abordarea sistemică).
- b) Analiza procesului de învățământ la nivelul interacțiunii dintre predare - învățare - evaluare.
- c) Normativitate în procesul de învățământ – concept, fundamente teoretice. Sistemul principiilor didactice: principiul participării conștiente și active a elevilor în procesul de învățământ; principiul caracterului intuitiv al învățământului (principiul intuiției/al legăturii dintre senzorial și logic); principiul corelării teoriei cu practica; principiul învățământului sistematic și continuu; principiul însușirii temeinice a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor; principiul accesibilității și individualizării cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor; principiul asigurării conexiunii inverse în procesul de învățământ; aplicații în învățământul primar.

3. Învățarea școlară. Orientări contemporane în teoria și practica învățării la școlarul mic

- a) Conceptul de învățare și de învățare școlară. Mecanisme și procesualitate. Forme, tipuri și niveluri de învățare. Teorii ale învățării (B. F. Skinner, J. Piaget, L.S.Vâgotski, P. I. Galperin, J. Bruner, D. P. Ausubel). A. Bandura, A. Maslow. Particularități ale învățării la vârsta școlară mică. Implicații pedagogice.
- b) Forme / tipuri ale învățării. Condiții / factori condiționali ai învățării: condiții interne ale învățării școlare (procesele cognitive, afective, volitive; atenția; motivația; memoria; inteligența; creativitatea); condiții externe ale învățării școlare (pregătirea psihopedagogică și de specialitate a profesorului, ambianța naturală și fizică a învățării, mediul școlii și al clasei de elevi, mediul socio-familial, factori ergonomici și de igienă ai învățării). Interdependența dintre condițiile interne și externe ale învățării. Valorificare și optimizare.

4. Predarea. Orientări contemporane în teoria și practica predării

- a) Conceptul de predare. Interacțiunea predare-învățare-evaluare; rolul feed-back-ului în optimizarea predării.
- b) Predarea - act de comunicare didactică eficientă: structura și procesualitatea comunicării didactice (emiterea, receptarea, mesajul, calea de transmitere, ambianța, factori favorizanți și perturbatori, feed-back-ul); formele comunicării (verbală – paraverbală - nonverbală, verticală – orizontală, directă - mediată). Condițiile comunicării didactice eficiente.

- c) Strategii și stiluri de predare.
- d) Orientări contemporane în teoria și practica predării (predarea creativă, interactivă, centrată pe elev, reflexivă, predarea în team-teaching).

e) Modele de asigurare a eficienței predării și învățării școlare: exigențe, modele acționale, criterii de evaluare

5. Instruirea. Teorie, metodologie, tehnologie. Aplicații în învățământul primar.

a) Delimitări conceptuale: învățare, instruire, educare, informare, formare, metodă didactică, procedeu didactic, metodologie didactică, tehnologie didactică; funcțiile metodelor de învățământ.

b) Sistemul metodelor de învățământ:

- metode de comunicare orală (explicația, demonstrația,) – caracterizare și exemplificări;
- metode interactive (conversația euristică, dezbateră, brainstorming, problematizarea, metoda acvariului, metoda mozaicului, metoda cubului) – caracterizare și exemplificări;
- metode de explorare a realității (observarea sistematică, experimentul, demonstrația, modelarea, studiul de caz) – caracterizare și exemplificări;

- metode de învățare prin acțiune practică (exercițiul, jocul de rol, jocul didactic, dramatizarea) – caracterizare și exemplificări;

c) Strategii de instruire: concept, componente structurale, tipuri, elaborare;

d) Moduri de organizare a instruirii: frontal, grupal, în perechi/ diade, individual, combinat;

e) Lecția ca modalitate de bază a organizării procesului de învățământ. Structura generică a lecției (evenimentele lecției): captarea și orientarea atenției; anunțarea scopului și a obiectivelor urmărite; reactualizarea celor anterior învățate; prezentarea optimă a noilor conținuturi; dirijarea învățării; asigurarea conexiunii inverse; verificarea și aprecierea rezultatelor; fixarea și păstrarea în memorie a materiei; transferul cunoștințelor. Tipuri fundamentale de lecții. Modalități de organizare alternative.

f) Instruirea asistată de calculator; ipostaze ale utilizării calculatorului în cadrul instruirii asistate

6. Evaluarea în procesul de învățământ

a) Definirea și analiza conceptului de evaluare. Operațiile evaluării (măsurarea-aprecierea-decizia-notarea).

b) Funcțiile evaluării: de informare, motivațională, de control, diagnoză, selecție și certificare, prognoză, reglare-autoreglare.

c) Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și a progreselor școlare: inițială, continuă/formativă, finală/sumativă.

d) Metode și tehnici de evaluare a rezultatelor și a progreselor școlare

- metode tradiționale: verificările orale, probele scrise, lucrările practice; metode și tehnici complementare/ alternative: observarea sistematică a comportamentului elevului, proiectul, portofoliul, fișele de activitate personală ș.a); aplicații în învățământul primar.

e) Tehnici și instrumente de evaluare a rezultatelor și a progreselor școlare; tipuri de itemi: obiectivi, semiobiectivi, subiectivi; construcția probelor de verificare și apreciere (corespondențe între complexitatea obiectivelor de evaluat și tipologia itemilor); baremul de corectare și de apreciere a rezultatelor școlare ale elevilor; valorificarea rezultatelor probelor de evaluare; aplicații în învățământul primar.

f) Modalități de asigurare a obiectivității în aprecierea rezultatelor școlare. Evaluarea performanțelor în învățare prin calificative. Aprecieră elevilor și semnificația acesteia. Descriptorii de performanță – criterii calitative de evaluare; aplicații în învățământul primar.

g) Tipuri de rezultate școlare: cunoștințele acumulate, capacitatea de aplicare a cunoștințelor, dezvoltarea capacităților intelectuale, trăsăturile de personalitate și conduita. Competențele formate.

h) Formarea capacității de autoevaluare la elevi.

i) Factori perturbatori și erori în evaluarea școlară. Modalități de corectare.

7. Probleme teoretice și practice ale curriculumului. Reforma curriculumului în învățământul românesc

a) Analiza conceptelor: curriculum, arie curriculară, ciclu curricular, conținut al învățământului, situație de învățare, curriculum centrat pe competențe.

b) Relațiile și interrelațiile obiective-conținuturi-metode de predare-învățare-evaluare.

c) Factori determinanți și surse generatoare în elaborarea curriculumului.

d) Tipuri de curriculum: core curriculum (de bază, trunchi comun) - curriculum la decizia școlii; obligatoriu – opțional; formal – nonformal - informal; național-local.

e) Orientări și practici noi în organizarea curriculumului: interdisciplinaritate, organizare modulară, organizare de tip integrat, curriculum diferențiat și personalizat.

f) Produsele curriculare

1. Produsele curriculare principale(Planul de învățământ, Programa școlară, Manualul școlar);
2. Produsele curriculare auxiliare (materialele-suport, ghiduri, culegeri, manualul profesorului, suporturi multimedia, soft-uri educaționale etc.);
3. Produse curriculare proiectate de cadrul didactic: planificarea calendaristică, proiectarea unităților de învățare, proiectul pedagogic al lecției).

8. Proiectarea pedagogică a activităților de instruire

a) Conceptul de proiectare a instruirii; funcțiile proiectării pedagogice (anticipare, orientare, organizare, dirijare, reglare și autoreglare, decizie, inovare).

b) Etapele proiectării pedagogice (analiza nevoilor și a resurselor, definirea obiectivelor/competențelor, selecția și structurarea conținuturilor, stabilirea strategiilor optime de acțiune, stabilirea criteriilor și a instrumentelor de evaluare).

c) Niveluri ale proiectării: pe axă temporală (an școlar, semestru, unitate de învățare, lecție) și pe axă structurală (arie curriculară, disciplină de învățământ, temă, subiect); aplicații în învățământul primar.

9. Relații și interacțiuni educaționale. Abordarea psihosocială a educației școlare. Managementul clasei de elevi

a) Clasa de elevi ca grup social: noțiunea de grup social, tipuri de grupuri (mici și mari); caracteristicile grupului școlar.

b) Dimensiunile managementului clasei de elevi: ergonomică, psihologică, socială, normativă, operațională, inovatoare; aplicații în învățământul primar.

c) Relațiile și interacțiunile educaționale în clasa de elevi: de intercunoaștere, de intercomunicare, socio-afective, de (inter)influențare; aplicații în învățământul primar.

d) Gestionarea situațiilor de criză educațională în clasa de elevi: delimitări conceptuale, strategii de intervenție, disciplinarea pozitivă; aplicații în învățământul primar.

C. BIBLIOGRAFIE:

- Bîrzea, C. (coord.) - Învățarea permanentă – prioritate a politicii educaționale din România, ISE București, 2001
- Bocoș, M. (coord.), Jalba, G., Felegean, D., Evaluarea în învățământul primar. Aplicații practice, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2004.
- Bocoș, M., Avram, I., Catalano, H., Someșan, E. (coord.), *Pedagogia învățământului primar. Instrumente didactice*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009.
- Bocoș, M.-D., Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice, Editura Polirom, Iași, 2013.
- Cerghit, I. - Metode de învățământ, ed. a IV-a, Ed. Polirom, Iași, 2007
- Cerghit, I. - Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Ed. Aramis, București, 2002
- Chiș, V. - Pedagogia contemporană – pedagogia pentru competențe, Ed. Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2005
- Cojocariu, M.V. - Educație pentru schimbare și creativitate, EDP, București, 2003
- Cojocariu, M.V. - Teoria și metodologia instruirii, EDP, București, 2004
- Cozma, T. - O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea, Ed. Polirom, Iași, 2002
- Cosmovici, A., Iacob L. (coord.) - Psihologie școlară, Ed. Polirom, Iași, 1998
- Cerghit, I. - Perfecționarea lecției în școala modernă, EDP, București, 1983
- Cerghit, I. - Metode de învățământ, EDP, București, 1997
- Cerghit, I. (coord.) - Prelegeri pedagogice, Editura Polirom, Iași, 2001
- Cerghit, I. - Metode de învățământ, Ed. Polirom, Iași, 2006
- Cerghit, I. - Sisteme de educație alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Ed. Polirom, Iași, 2008
- Crețu, C. - Curriculum diferențiat, Ed. Polirom, Iași, 1998
- Crețu, C. - Teoria curriculumului și conținuturile educației, Ed. Universității Al. I. Cuza, Iași, 2000
- Cristea, S. - Dicționar de pedagogie, Editura Litera Educațional, Chișinău, 2002
- Cristea, S., Dragu A. - Psihologie și pedagogie școlară, Ovidius University Press, Constanța, 2003
- Cucoș, C. - Psihopedagogie pentru examenul de definitivare și grade didactice, Ed. Polirom, Iași. 1998/2005
- Cucoș, C. - Pedagogie, ed. a II-a, Ed. Polirom, Iași, 2002
- Cucos, C. - Teoria evaluării, Editura Polirom, Iași, 2008
- Golu P., - Psihologia grupurilor sociale și a fenomenelor colective, Ed. Miron, București, 2004
- Ionescu, M., Chiș V. - Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorului, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
- Ionescu, M., Radu I. (coord.) - Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001
- Ionescu, M. - Instrucție și educație, Vasile Goldiș University Press, Arad, 2005
- Iucu, R. B. - Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii, Ed. Humanis Educațional, București, 2004
- Iucu, R. B. - Instruirea școlară, Perspective teoretice și aplicative, Ed. Polirom, Iași, 2001
- Iucu, R. B. - Managementul și gestiunea clasei de elevi. Fundamente teoretico-metodologice, Ed. Polirom, Iași, 2000
- Iucu, R. B., Manolescu M. - Elemente de pedagogie, Ed. Universității din București, Credis, 2005
- Manolescu, M. - Evaluarea școlară. Metode, tehnici, instrumente, Ed. Meteor, București, 2006
- Manolescu, M. - Curriculum pentru învățământul primar și preșcolar. Teorie și practică, Ed. Universității din București, Credis, 2005
- Neacșu, I. - Instruire și învățare, ed. a II-a, EDP, București, 1999
- Nicola, I. - Tratat de pedagogie școlară, Ed. Aramis, București, 2003
- Niculescu, R.M. - Teoria și managementul curriculumului, Ed. Universității Transilvania, Brașov, 2000
- Oprea, C.L. - Pedagogie. Alternative metodologice interactive, Ed. Universității din București, 2003
- Panțuru, S. - Elemente în teoria și metodologia instruirii, Ed. Universității Transilvania, Brașov, 2002
- Păiși, Lăzărescu M. - Psihologia educației copilului preșcolar și școlar mic, Ed. Paralela 45, Pitești, 2005
- Păun, E. - Școala – abordare sociopedagogică, Ed. Polirom, Iași, 1998
- Păun, E., Potolea D. (coord.) - Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri educative, Ed. Polirom, Iași, 2002
- Pânișoară, I. O. - Comunicarea eficientă, ed. a III-a, Ed. Polirom, Iași, 2006
- Potolea D., Manolescu, M. - Teoria și practica evaluării educaționale, Ed. PIR, MEEdC, București, 1995
- Potolea, D., Manolescu, M. - Teoria și metodologia curriculumului, Ed. PIR, MEEdC, București, 1996
- Radu I.T., Ezechil L. - Didactica. Teoria instruirii, Ed. Paralela 45, Pitești, 2005
- Radu I.T. - Evaluarea în procesul didactic, EDP, București, 2008

Răduț-Taciu, R., Bocoș, M.-D., Chiș, O. (coord.), Tratat de management educațional pentru învățământul primar și preșcolar, Editura Paralela 45, Pitești, 2015.

Sălăvăstru, D. – Psihologia educației, Ed. Polirom, Iași, 2004

Stan, E. - Managementul clasei, Ed. Aramis, București, 2006

Stoica, A. (coord.) - Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori, Ed. ProGnosis, București, 2001

Stoica, A., Mihail R. - Evaluarea educațională. Inovații și perspective, Ed. Humanitas Educațional, București, 2006

Tudorica, R. - Managementul educației în context european, Ed. Meronia, București, 2007

Ungureanu, D. - Teoria curriculumului, Ed. Mirton, Timișoara, 1999

Vlăsceanu, L., Neculau A., Miroiu A., Mărginean I, Potolea D. (coord.) - Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului preuniversitar. Studiu de impact. Vol I și II, Ed. Polirom, Iași, 2002

Voiculescu, E. - Factorii subiectivi ai evaluării școlare. Cunoaștere și control, Ed. Aramis, București, 2001

Zlate, M. (coord.) - Psihologia la răspântia dintre milenii, Ed. Polirom, Iași, 2001

*** OECD Analiza politicilor naționale în domeniul educației (trad.), MEN, București, 2000

Traduceri din literatura străină

Adler A. - Psihologia copilului greu educabil, Ed. IRI, București, 1995

Ausubel D. P., Robinson R. - Învățarea școlară. O introducere în psihologia pedagogică, EDP, București, 1981

Botckin J., Elmandjira M., Malița M. - Orizontul fără limite al învățării, Ed. Politică, București, 1981

Dave H.R. (sub red.) - Fundamentele educației permanente, EDP, București, 1991

Dellors J. (coord.) - Comoara launtrică. Raportul către UNESCO al Comisiei Internaționale pentru Educație, Ed. Polirom, Iași, 2000

Gagne R. M., Briggs L. - Principii de design al instruirii, EDP, București, 1977

Gardner H. - Inteligențe multiple. Noi orizonturi, Ed. Sigma, București, 2006

Geissler E. - Mijloace de educație, EDP, București, 1981

Goleman D. - Inteligența emoțională, Ed. Curtea Veche, București, 2000

Hainaut L. D. (coord.) - Programe de învățământ și educație permanentă, EDP, București, 1981

Hayes N., Orell S. - Introducere în psihologie, București, 1997

Monteil J. M. - Educație și formare, Ed. Polirom, Iași, 1997

Meyer G. - De ce și cum evaluăm ?, Ed. Polirom, Iași, 2004

Peretti A. D. - Educația în schimbare, Ed. Spiru Haret, Iași, 1996

*** Agenția Națională SOCRATES - Combaterea eșecului școlar, EDP, București, 1996